

ділити увагу виокремленню особливостей реалізації індивідуальної та колективної свободи в релігії як суспільному явищі, однією з характерних особливостей якого є його нормативність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Свобода: Сучасні виміри та альтернативи / [В. В. Лях, В. С. Пазенко, К. Ю. Райда та ін.]. - К. : Український центр духовної культури, 2004. - 486 с.; Шаповал В. М. Трансцендентальні горизонти свободи / В. М. Шаповал. - К. : ПАРАПАН, 2010. - 312 с.; Подоляно Л. А. Вибір свободи і свобода вибору: діалектика і антиномії / Л. А. Подоляно // Мультиверсум: Філософський альманах : зб. наук. праць. - 2002. - № 27. - С. 140-147.
2. Філософський енциклопедичний словник. - К. : Абрис, 2002. - С. 719.
3. Философия культуры. Становление и развитие / [под ред. М. С. Кагана, Ю. В. Перова, В. В. Прозерского, Э. П. Юровской]. - СПб. : Изд-во "Лань", 1998. - С. 448.

4. Філософський енциклопедичний словник. - К. : Абрис, 2002. - С. 720.
5. Гегель Г. В. Ф. Лекции по философии истории / Г. В. Ф. Гегель ; [пер. А. М. Воден]. - СПб. : Наука, 2000. - С. 17.
6. Там само. - С. 39.
7. Философия культуры. Становление и развитие... - С. 228.
8. Маркузе Г. Разум и революция. Гегель и становление социальной теории / Г. Маркузе ; [пер. с англ. А. П. Шурбелев]. - СПб. : Владимир Даль, 2000. - 541 с.
9. История философии: Запад-Россия-Восток. - М. : Греко-латинский кабинет, 1999. - Кн. третья. (Философия XIX-XX вв.). - 448 с.
10. Зеньковский В. В. История русской философии / В. В. Зеньковский. - М., 2001. - С. 22; Лосев А. Ф. Русская философия // А. Ф. Лосев. Философия. Мифология. Культура / А. Ф. Лосев. - М. : Мысль, 1991. - С. 76-77; Франк С. Л. Суть и ведущие мотивы русской философии / С. Л. Франк // Философы России XIX - XX ст. Биографии, идеи, труды. - М., 1999. - С. 18.

Z. Shwed

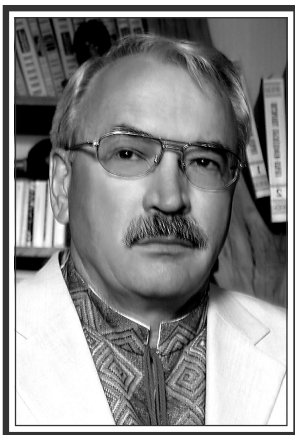
FORMING AND ESTABLISHING THE PHILOSOPHICAL UNDERSTANDING OF FREEDOM IN THE HISTORY OF EUROPEAN THOUGHT

The article analyses the process of forming basic approaches to understanding "freedom". Established: The results of the philosophical analysis of this phenomenon can be accepted as a methodological principle for interpreting "ethno-religio-genesis" in *Religiology (Knowledge of Religion)*.

Key words: *freedom, history of philosophy, ethno-religio-genesis, Religiology (Knowledge of Religion)*.

© З. Швед

Надійшла до редакції 12.01.2011

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА КУЄВДИ

26 січня 2011 року після важкої хвороби на 67 році життя помер відомий вчений-етнопсихолог, громадський діяч, один із засновників Товариства української мови, провідний український дослідник традиційної культури як форми буття української нації Володимир Куєвда.

Володимир Терентійович Куєвда народився 22 листопада 1944 року на Київщині. Майбутній етнопсихолог, ще будучи зовсім молодим, здобув свій перший фах муляро-оздоблювальника. Попрацювавши сім років на будовах Києва, він вступив до Київського державного університету імені Тараса Шевченка на філологічний факультет, де здобув диплом фольклориста.

Відтоді його професійна діяльність пов'язана з фольклористикою та етнопсихологією. Спочатку Володимир Куєвда працював старшим методистом, завідувачем відділу фольклору та етнографії центрального Будинку народної творчості УРСР.

15 років, з 1973 по 1988 роки, Володимир Куєвда був завідувачем відділу прикладних проблем традиційно-побутової культури Українського науково-дослідного та конструкторсько-технологічного інституту. Пізніше став лектором першої категорії Товариства "Знання" УРСР з традиційної культури, моралі та релігії.

З 1989 року його підхопило на гребінь хвилі активне громадське й політичне життя. Володимир Куєвда став одним із засновників Товариства української мови, співорганізатором та учасником першого фестивалю "Червона рута", створив й очолював Республіканське лекційно-мистецьке об'єднання "Сурма", головним спрямуванням діяльності якого було формування національної свідомості.

З 1992 року Володимир Куєвда працював провідним науковим співробітником Інституту психології імені Григорія Костюка Академії педагогічних наук України, став кандидатом психологічних наук. Останні сім років він очолював лабораторію історії психології в цьому інституті.

Володимир Куєвда - автор численних праць, присвячених проблемам формування світоглядно-ціннісних орієнтацій, історичної пам'яті та етнонаціональної свідомості. Його науковим підсумком стала монографія "Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект".

Багатьом Володимир Куєвда запам'ятовується як прекрасний педагог, вихователь студентської молоді. Він залишив незгладимий слід в українській науці та культурі, а також у серцях усіх, хто його знав, любив і шанував.

Це велика втрата для родини і для його численних друзів. Від нас пішов у вічність справжній українець, прекрасна людина, чудовий сім'янин, незамінний товариш, людина великого серця, глибоких знань і неймовірної волі до життя і творення добра - для рідних, для громади, для України.

Редакція журналу "Схід"

№ 2 (109) лютий 2011 р.